

Priopćenje za javnost u povodu događanja u nuklearnim elektranama u Japanu nakon zemljotresa

Nakon katastrofalnog potresa i tsunamija koji se desio u Japanu u petak 11.3.2011. god., nastali su veliki problemi u tamošnjim nuklearnim elektranama.

Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost Bosne i Hercegovine formirala je stručni tim za stalno praćenje situacije u japanskim nuklearnim elektranama.

Utjecaj na BiH

Na temelju dostupnih informacija o ispuštanju radioaktivnih materijala u okolinu i s obzirom na geografski položaj Japana, odnosno na veliku udaljenost od Bosne i Hercegovine, smatramo da ukoliko ne dođe do daljnjeg kompliciranja situacije, trenutno nema mogućnosti kontaminacije naše zemlje, odnosno da neće biti značajnog radiološkog utjecaja na životnu okolinu u Bosni i Hercegovini.

Stanje u elektranama

Najoštećenija nuklearna elektrana Fukushima-Daiichi se automatski isključila odmah nakon potresa. Tri reaktora su ostala bez sustava za hlađenje, nakon toga je tsunami ošteti vanjsko električno napajanje onesposobivši sva tri rezervna sustava za hlađenje. Nakon prestanka rada rezervnih sustava operator je nastavio hlađenje ubacivanjem morske vode i bora u reaktorsko jezgro uslijed čega je došlo do povećanja tlaka u primarnom kontejneru reaktora te do povećanja koncentracije vodika. Zbog očuvanja cjelovitosti primarnog sustava operatori su počeli s kontroliranim smanjivanjem tlaka ispuštanjem radioaktivne pare i vodika u reaktorsku zgradu. Ispušteni vodik pomješan s kisikom izaziva eksplozije, usljed čega je došlo do oštećenja reaktorske zgrade.

Vlasti Japana priopćile su da se sinoć zapalio kontejner s nuklearnim gorivom reaktora broj 4 nuklearne elektrane i da je radioaktivnost direktno izašla u atmosferu.

Japanske vlasti su izvjestile u ponedjeljak u 21:00 sati da su tri reaktora isključena (hladni režim rada).

Mjere potrebne za saniranje situacije

Za dovođenje stanja pod potpunu kontrolu potrebno je osigurati dugoročno hlađenje središta reaktora, dok je za hlađenje nuklearnog goriva potrebno više vremena, a zgrade i okolinu

nuklearne elektrane koja je kontaminirana ispuštenim radioaktivnim materijalima potrebno je očistiti – dekontaminirati.

Mogući razvoj događaja

Moglo bi doći do povećanja ispuštanja radioaktivnih materijala u okolinu u slučaju oštećenja na primarnom kontejneru reaktora, ali po trenutno dostupnim informacijama japanskih vlasti nema oštećenja primarnih kontejnera ni na jednom reaktoru.

Informacije o tehničkim detaljima događaja su još uvijek nepotpune te nije moguće provesti detaljnu stručnu analizu o događajima u elektrani.

Uzimajući u obzir sve relevantne informacije smatramo da za sada nema potrebe za bilo kakvom uznemirenosti građana na teritoriju Bosne i Hercegovine.

V. D.DIREKTOR

Jovica Bošnjak

Sarajevo, 15.03.2011.